

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/98/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619010246
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3619010246.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Mariána Dunčka a JUDr. Ondreja Samaša, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. novembra 2020 prejednal odvolanie obžalovaného

V. A.,

nar.XX.XX.XXXX v W., trvale bytom A., t.č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/92/2019 zo dňa 22.07.2020 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie obžalovaného V. A. zamietá, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/92/2019, zo dňa 22.07.2020 bol obžalovaný V. A. uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 k § 47 ods. 2 Trestného zákona, prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d/ Trestného zákona a zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 11.06.2019 pod vplyvom alkoholu asi o 20:10 hod. vo M. L. pred dvorom do rodinného domu č. XXX sa pýtal poškodeného C. V. na prácu a keď mu poškodený uviedol, že pre neho prácu nemá, opakovane poškodeného udrel, najskôr do hlavy, potom do trupu, následne pýtal od poškodeného 50,-€ s opakovanou hrozbou, že ho utopí v potoku, čo naznačoval tlačením poškodeného k potoku a keď poškodený povedal obžalovanému, že nemá peniaze, tak obžalovaný poškodeného násilím vtláčil do dvora a do domu poškodeného vo M. L. č. XXX v úmysle sa presvedčiť, či poškodený má v dome peniaze, čím bez oprávnenia vnikol do obydľia poškodeného, v dome poškodenému vzal z peňaženky, ktorú si poškodený vzal zo stola a držal ju v rukách 20 Eurovú bankovku a 10 Eurovú bankovku a keď v dome priateľka poškodeného, T. S. vyzvala obžalovaného, aby odišiel, obžalovaný T. S. udrel do tváre a ťahal ju za vlasy do obývačky, a keď držala v ruke mobil a vyzvala ho na opustenie domu s tým, že zavolá políciu, na jej výzvy nereagoval, pričom jej vykrútil ruku, z ktorej jej vytrhol mobil v úmysle zabrániť jej zavolať políciu a opakovane poškodenej vykrikoval, že ak nebude držať hubu, tak ju zabije, následne po byte hľadal poškodeného, ktorý medzitým ušiel na dvor a telefonicky žiadal políciu o pomoc, a keď ho nenašiel, pri odchode z domu povedal poškodenej T. S., že ak nebude čušať a sedieť, tak ju zabije, a keď poškodená vyšla za obžalovaným z domu, ukázal na ňu prstom a povedal jej, aby sa vrátila, lebo ju zabije a vonku na dvore hodil mobil patriaci poškodenej o zem, čím ho rozbil a z uvedeného obydľia odišiel, čím porušil domovú slobodu poškodenému C. V., tiež mu spôsobil škodu odcudzením peňazí vo výške 30,-€ a poškodenej T. S. spôsobil škodu poškodením mobilného telefónu zn. Lenovo A536, čiernej farby vo výške 160,-€, pričom sa uvedeného skutku obžalovaný dopustil, hoci už bol rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/2/99 zo dňa 14.04.1999, právoplatným

v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/127/99 dňa 09.09.1999 odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a iné k úhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do III. nápravno-výchovnej skupiny, ktorý trest vykonal dňa 01.08.2005 a rozsudkom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T/37/09 zo dňa 13.05.2009, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/74/09 dňa 10.09.2009 bol obžalovaný odsúdený za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 6 mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý trest vykonal dňa 01.09.2018.

Bol za to odsúdený podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona a § 47 ods. 2 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvadsaťpäť rokov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 78 ods. 1 Trestného zákona súd uložil obžalovanému ochranný dohľad v trvaní dva roky. Podľa § 60 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí - finančných prostriedkov v sume 30 Eur. Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bol obžalovaný zaviazaný nahradiť poškodenému C. V., nar. XX.XX.XXXX v R. pod M., trvale bytom M. L. č. XXX, škodu vo výške 30 Eur. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodenú T. S., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom N., s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho odvolaním podaným proti všetkým výrokom napadol obžalovaný. Svoje odvolanie zdôvodnil prostredníctvom obhajcu. V písomných dôvodoch uviedol, že vina mu nebola v žiadnom prípade preukázaná. Poukázal na prípravné konanie, kde vzniesol generálnu námietku zaujatosti voči polícií v Partizánskom, čo bolo potrebné posudzovať ako návrh na odňatie vecí, avšak bolo to interpretované ako generálna námietka zaujatosti, čím došlo k skráteniu práva na jeho obhajobu. Namieta tiež znenie skutku. V celom konaní nebolo jasné, ktoré trestné činy sa vzťahujú na ktorú osobu poškodeného. Má za to, že skutky neboli v obžalobe jasne opísané, z toho dôvodu je aj obžaloba zmätočná a nedôvodná. Tento nedostatok bol prenesený aj do rozsudku vyneseného dňa 22.07.2020, kde nie je uvedené, akým konaním mal naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu lúpeže. V ďalšom poukázal na absurdnosť - bezzubosť zásady trikrát a dost'. Poukázal na článok uverejnený v Právnych listoch s názvom „Zlyhanie zásady trikrát a dost' v Kalifornii“ autora Róberta Nash Parkera Presley. Vzhľadom k tomu, že v Kalifornii zásada trikrát a dost' zlyhala ako kriminálna a hospodárska politika, autor článku konštatuje, že nie je žiadny dôvod pre jej ďalšie uplatňovanie z pohľadu prevencie pred násilnosťou. V ďalšom sa venuje teórii práva, princípom prirodzeného práva a právnemu pozitivizmu. Pri zásade trikrát a dost' chceli štátni predstavitelia SR vytvoriť predstavu, ako im záleží na bezpečnosti občanov, a ako sa s páchatelmi zúčtujú. To, že kriminalitu na Slovensku zásada trikrát a dost' neznižila, len zaťažila štátny rozpočet už nikoho nezaujímá. Rovnako ako náklady na takéhoto nespravodlivo odsúdeného, má za to, že štát chcel touto zásadou vytristať páchatel'ov v populistckej snahe zapáčiť sa voličom, ale vytristať sám seba a samotných občanov, pretože peniaze na takto odsúdených väzňov mohli byť použité zmysluplnejšie. Poukázal na článok v Právnych listoch ohľadom uzavretia dohody o vine a treste, z ktorého vyplynulo, že zákaz uloženia nižšieho trestu ako 20 rokov, uvedený v § 47 ods. 2 Tr. zák., je len relatívny, teda nie absolútny a neuplatní sa vždy a za každých okolností. Ustanovenie § 43 Tr. zák. má prednosť pred § 48 ods. 2 Tr. zák., pričom tieto právne závery je potrebné aplikovať aj na ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa § 39 Tr. zák. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR uvedené v Náleze sp. zn. PL ÚS 6/2009. Nemožnosť uložiť trest nižší ako 20 rokov v prípadoch ukladania trestu v zmysle zásady trikrát a dost' nekonštatoval ani Ústavný súd, pričom poukázal na široký priestor pri zvažovaní zodpovedajúceho trestu aj za použitia ustanovení o mimoriadnom znížení trestu. Ak teda nie sú splnené podmienky uvedené v § 47 ods. 1 Tr. zák., pri aplikácii zásady trikrát a dost' a prichádza do úvahy uloženie trestu odňatia slobody na 25 rokov, je možné za použitia § 39 ods. 4 Tr. zák. dohodnúť aj trest nižší, maximálne znížený o 1/3 pod dolnú hranicu, ktorou sa rozumie 25 rokov. Základné zásady ukladania sankcií uvedené v § 34 až § 45 Tr. zák. majú prednosť a nadradenosť pred ustanoveniami uvedenými v § 46 až § 65 Tr. zák.. Trest musí byť vždy primeraný a spravodlivý, pričom poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. PL ÚS 6/09, z ktorého vyplynulo, že zákonodarca síce má právo formulovať trestnú politiku štátu, avšak toto jeho právo nie je absolútne, a je v tom limitovaný povinnosťou zaistiť súlad právnej úpravy s ľudskými právami. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorú ustanovenie § 37 ods. 2 Tr. zák. nerešpektuje, keďže neumožňuje uložiť recidivistovi trest

primeraný trestnému činu, za ktorý je ukladaný. Neumožňuje teda dostatočnú individualizáciu trestu, pričom je výrazná disproporcia medzi trestnými činmi podľa § 47 Tr. zák. a medzi trestnými činmi, pre ktoré Trestný zákon umožňuje uložiť výnimočný trest v osobitnej časti Trestného zákona. Naplnenie rovnakej skutkovej podstaty trestného činu páchatelom, ktorý už predtým tú istú skutkovú podstatu naplnil, nemôže automaticky odôvodňovať uloženie takého istého trestu ako v minulosti, keďže sa mohli zmeniť okolnosti skutku a pomery páchatela. Ani recidíva trestnej činnosti nemôže byť dôvodom na odňatie práva páchatela na primeraný individualizovaný trest. Pri výmere trestu musia byť zohľadnené všetky okolnosti trestného činu, napadnutá právna úprava je v rozpore s požiadavkou primeranosti trestu k trestnému činu. Súd stráca svoju pozíciu súdu a dostáva sa do pozície formálneho orgánu, ktorému je zákonodarcom uložená povinnosť uložiť trest, s ktorým nie je stotožnený a nepovažuje ho za spravodlivý. S tým úzko súvisí aj diferenciácia trestu odňatia slobody a povinnosť zaradiť najviac narušených páchatelov do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Je treba podotknúť, že v § 47 ods. 2 Tr. zák. sa vyskytujú aj prípady relatívne menej závažnej kriminality, konkrétne poukazuje na trestný čin podľa § 208 Tr. zák., či podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., pričom tento typ lúpeže považuje za menej závažný a pre spoločnosť menej škodlivý. Je potrebné, aby zákonodarca zabezpečil, že trestné činy s podobnou typovou závažnosťou budú trestané podobne. Zákonodarca nesmie úplne absolutizovať spáchanie trestného činu v rámci recidívy, čím je spôsobené, že páchatel je trestaný za to, čím je a nie za to, čo spáchal. Hoci sa má zohľadňovať, že trestný čin bol spáchaný v rámci recidívy, má to byť urobené popri zohľadňovaní všetkých okolností prípadu, za dodržania zásady primeranosti a spravodlivosti trestu. Je nevyhnutné brať na zreteľ, že za prvý trestný čin páchatel už bol potrestaný a v podstate je za ten istý skutok potrestaný dvakrát. Poukázal na článok 16 ods. 2 Ústavy SR a má za to, že ustanovenie § 47 ods. 2 Tr.zák. nie je v súlade s ústavným zákazom uloženia krutého, či neľudského trestu. Namietla, že nebolo vyhovené jeho žiadosti na doplnenie zápisnice z hlavného pojednávania, kde bola podaná námietka zaujatosti voči prokurátorovi, čím bolo porušené právo obžalovaného na jeho obhajobu. Namietal tiež skutkové okolnosti trestného činu lúpeže. Obžalovaný nemal v úmysle spáchať lúpež, nezobral poškodenému celú peňaženku, resp. iné cennosti, žiadal od neho len prácu a poškodený ho pozval do domu. Namietal rozpory vo výpovediach poškodeného a skutočnosť, že obžalovaný v deň skutku užil tri tablety Neurolu a jednu tabletu Doretu, pričom požil aj alkohol, ktorý však konzumoval len príležitostne. Taktiež namietol výpoveď poškodenej, žiadne násilie voči poškodenému nepoužil, obžalovaný len využil situáciu, hrabol rukou do peňaženky a vybral si peniaze, čím nenaplnil skutkovú podstatu trestného činu lúpeže. Poškodenej začal brániť v telefonovaní, až keď začala hovoriť dcére, čo sa u nich deje a vyhrážala sa, že zavolá políciu. Obžalovaný nemal úmysel si telefón poškodenej prisvojiť, ani s ním disponovať. Poukázal na judikát R/1972. Verzia poškodenej je tendenčná a skreslená. Nevykonaním dôkazu znaleckých posudkov z odboru psychológia na poškodených došlo k skráteniu obhajobných práv obžalovaného. V ďalšom citoval výpoveď Slávky K., ktorá vypovedala spôsobom zahmlievania faktov a nepamätala si nič konkrétne. Pripustila však jeho verziu, že mu niekoľko dní pred skutkom dala tabletky Neurolu. Odcitoval výpoveď znalkyne B., pričom namietal neskoré odobratie vzoriek moču a krvi, a to až dva dni po skutku. Tieto analýzy moču a krvi boli vykonané nedostatočne, čím sa nepodarilo preukázať ani vyvrátiť verziu obžalovaného, že požil alkohol spolu s tabletkami. Svedkovia K., V. a D. potvrdili, že obžalovaný nebol agresívny. Nedostatočný je aj znalecký posudok znalca MUDr. M. B., pričom nevyhotovením kontrolného posudku prišlo k skráteniu obhajobných práv obžalovaného. Svedok V. jasne uviedol, že obžalovaný bol bezproblémový nájomník, nevyvolával konflikty. To, čo je napísané v rozsudku nekorešponduje s tým, čo je vo výpovediach svedkov. Prepojenie lieku Neurolo s psychiatrickými pacientami D. a K. a obžalovaným bolo preukázané. D. Neurolo predpisovala psychiatricka. To, že svedok D. nechcel pripustiť, že dal liek N. K. je zo strachu, aby sa nedostal do problému. M. D. je tendenčná a zavádzajúca. Má za to, že si nepríčetnosť privodil požitím liekov, troch tabliet Neurolu a jednej tablety Dorety a následnou kombináciou alkoholu na prázdny žalúdok, na alkohol pritom nebol zvyknutý. Nepríčetnosť potvrdil aj D., keď povedal, že po otvorení dverí na dome mu obžalovaný bezdôvodne vypálil, čo potvrdzuje, že obžalovaný javil znaky zmätenosti. Chceli vypočúť aj manželku V. D., čo im nebolo umožnené, čo prispelo k skráteniu obhajobných práv obžalovaného. V trestnej veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1T 37/2009 podal návrh na obnovu konania. K trestnej veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T 2/1999 uviedol, že nemožno retroaktívne pôsobiť aj na odsúdenia páchatela, ktoré boli právoplatné ešte pred zákonom č. 171/2003 Z.z. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok vo veci zrušil, obžalovaného spod obžaloby oslobodil, resp. vec vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní navrhol obžalovaný svojmu odvolaniu vyhovieť. Prokurátorka zúčastnená na verejnom zasadnutí navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa odvolací súd nezistil chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por. K odvolacej námietke obžalovaného v súvislosti s prípravným konaním je potrebné uviesť, že o jeho námietke zaujatosti podanej v prípravnom konaní bolo uznesením vyšetrovateľa sp. zn. KR PZ-TN-OKP-2/2020-001/2019 zo dňa 14.10.2019 riadne rozhodnuté. Súd preto nezistil v postupe vyšetrovateľa v prípravnom konaní žiadne pochybenia, jeho postup bol v súlade s Trestným poriadkom.

K odvolacím námietkam obžalovaného ohľadom viny krajský súd uvádza nasledovné skutočnosti. Svedeckými výpoveďami priamych svedkov C. V. a T. S. bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané spáchanie trestných činov kladených obžalovanému za vinu. Obaja svedkovia zhodne potvrdili, že obžalovaný bez súhlasu vnikol do obydlia poškodeného V. a tohto napadol v úmysle zmocniť sa jeho peňazí. Bezprostredne potom poškodenú T. S., ktorá ho vyzvala, aby odišiel fyzicky napadol, a keď chcela volať políciu sa jej vyhrážal zabitím. Následne tejto násilím zobral mobil, ktorý odhodením zničil. Svedecké výpovede svedkov boli konzistentné. Svedkovia vypovedali zhodne tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní. Ich výpovede navzájom korešpondovali. Navyše boli v súlade s ostatnými vo veci zadováženými dôkazmi ako boli znalecké posudky, zápisnica o prehliadke tela poškodeného s fotodokumentáciou, z ktorej vyplynuli zranenia poškodeného, zápisnica o vydaní veci - peňažnej hotovosti vydané obžalovaným, pričom bankovky ním vydané korešpondovali s tými, aké boli poškodenému odcudzené. Vzhľadom k tomu nemal súd žiadne pochybnosti o týchto výpovediach svedkov a poškodených.

Skutok uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa je popísaný jasne, zrozumiteľne, ale predovšetkým zodpovedá vykonanému dokazovaniu v uvedenej trestnej veci. Zároveň z tohto skutku jednoznačne vyplynulo, že obžalovaný naplnil všetky zákonné znaky zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., pretože použil fyzickú silu na prekonanie kladeného odporu proti telesnej integrite inej osoby / poškodeného/, aby si zabezpečil možnosť nakladať s vecou, ktorá mu nepatrila s vylúčením toho, kto ju mal doposiaľ vo svojej moci. Zároveň svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., pretože použil násilie aj hrozbu vážnej ujmy na zdraví s úmyslom ovplyvniť slobodné rozhodovanie iného /poškodeného/ a tým ju nútil, aby niečo opomenula. Tiež bez súhlasu oprávneného vlastníka vnikol do jeho obydlia /dom poškodeného/ a napriek výzvam, aby odišiel použil fyzickú silu /voči poškodeného/ a neoprávnené tam zotrval, čím naplnil všetky zákonné znaky trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Námietka obžalovaného, že si nechcel prisvojiť telefón poškodeného na uvedených záveroch nič nemení vzhľadom k tomu, že poškodeného telefón násilím odňal s jej dispozície, a následne ho odhodil, čím ho zničil v snahe zabrániť jej volať políciu.

V ďalšom chcel obžalovaný presvedčiť súd o tom, že konal v stave pod vplyvom liekov a alkoholu, a teda nielenže si neuvedomoval čo robí, ale bol natoľko ovplyvnený týmito liekmi, že bol nepríčetný, čo mal potvrdiť svedok D.. Tu treba však v prvom rade uviesť, že svedkovia K. a D. vôbec nepotvrdili, že by obžalovanému dali lieky tak, ako to obžalovaný uvádzal. Svedkovia vypovedali po riadnom zákonom poučení vypovedať pravdu a nič nezamlčovať. Stopy po užití liekov navyše neboli v odberoch krvi a moču obžalovaného zistené. Zároveň je potrebné uviesť, že obžalovaný popisuje podrobne, čo v deň skutku robil, s kým sa kde stretol, ale aj koľko alkoholu vypil, čo tiež vylučuje jeho tvrdenia, že v deň skutku bol nepríčetný, keďže ako uviedol, lieky mal užiť hneď ráno. Svedecká výpoveď svedka D. vôbec nepotvrďuje, že obžalovaný sa správal nepríčetne, svedok D. uviedol, že obžalovaný bol pod vplyvom alkoholu, avšak normálne komunikoval.

Hoci obžalovaný v ďalšom namieta, že nie je agresívny, z vykonaného dokazovania však vyplynul opak. Jednak má obžalovaný negatívne hodnotenie z výkonu väzby, ale aj z jeho registra trestov vyplynulo, že bol niekoľkokrát súdom trestaný aj pre násilné trestné činy. Zo znaleckých posudkov na jeho osobu vyplynuli nasledovné skutočnosti. Znalec z odboru psychológie uviedol, že obžalovaný

má impulzívne správanie, agresia je u neho ľahšie vyvolateľná. Sebaregulácia vlastného správania u neho je znížená, pričom obžalovaný uprednostňuje formy správania, ktoré sú v rozpore s morálnymi a právnymi normami a v kombinácii s alkoholom to u neho môže byť viac aktivované. Obžalovaný neprejavuje mieru sebanáhľadu, miera empatie je u neho znížená a jeho resocializačná prognóza je skôr nepriaznivá. Znalec z odboru psychológia v ďalšom znaleckom posudku uviedol, že obžalovaný má zmiešanú poruchu osobnosti, má výraznú tendenciu k impulzívnemu správaniu, výbuchy silnej zlosti vedú u obžalovaného k násiliu, pričom takéto jeho správanie je ľahko vyvolateľné. Agresivita je zvýraznenou črtou jeho osobnosti s nedostatočne kontrolovanou reakciou v rôznych interpersonálnych rámcoch. Obžalovaný nevykazuje znaky ľútosti a voči svojmu správaniu je nekritický. Prognóza nápravy obžalovaného je skôr nepriaznivá, i keď nie nemožná, nie je možné ju úplne jednoznačne vylúčiť. Znalec z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie uviedol, že obžalovaný v čase spáchania skutku netrpel duševnou poruchou, bol v stave prostej alkoholovej opojenosti, do ktorej sa dostal sám, z vlastnej vôle, pričom mohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a vo forenzne nevýznamne zníženej miere vedel svoje konanie ovládať. Znalec u neho zároveň zistil zneužívanie alkoholu bez psychosomatickej závislosti. Všetky vyššie uvedené dôkazy jednoznačne svedčia o agresivite obžalovaného.

Ohľadom vierohodnosti výpovedí svedkov a poškodených, ktorú obžalovaný namietal je potrebné predovšetkým uviesť, že svedkovia vypovedali zhodne tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní. V ich výpovediach neboli zistené nezrovnalosti, ktoré by viedli k záveru o potrebe znaleckého skúmania svedkov a poškodených znalcom z odboru psychológia. Na takéto postup musia byť splnené zákonné podmienky t.j. závažné pochybnosti, či nie je podstatne znížená schopnosť svedka správne vnímať alebo vypovedať. Nepostačuje naň ničím nepodložený vnútorný pocit obžalovaného, že výpovede poškodených sú rozporné. Výpovede svedkov sa posudzujú v ich kontexte, a zároveň aj v nadväznosti na ostatné vo veci vykonané dôkazy. Tu je potrebné jednoznačne skonštatovať, že výpovede poškodených ako priamych svedkov boli podporené ďalšími dôkazmi.

Vzhľadom k uvedenému mal odvolací súd vinu obžalovaného za jednoznačne preukázanú vo veci vykonanými dôkazmi, ktoré súd prvého stupňa posúdil tak jednotlivo, ako aj v ich súhrne. Tieto dôkazy viedli k jedinému a nespochybniteľnému záveru, že obžalovaný sa trestných činov dopustil, a preto súd prvého stupňa správne uznal vinu obžalovaného v zmysle obžaloby. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa aj dostatočne presvedčivo zdôvodnil, na ktoré odôvodnenie odvolací súd v celom rozsahu poukazuje.

K výroku o treste je potrebné uviesť, že obžalovaný sa v odvolaní zaoberá viac-menej teóriou práva a možnosťami uplatňovania zásady trikrát a dosť v kontexte iného právneho poriadku. V Trestnom poriadku Slovenskej republiky je však táto zásada zakotvená. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky po zvážení všetkých ústavnoprávnych aspektov s prihliadnutím na zvrchovanú právomoc zákonodarcu určovať limity trestnej politiky a súčasne riadiac sa zásadou sebaobmedzenia a zdržanlivosti (Pl. ÚS 3/09, ÚS 76/2011) dospel k záveru, že ustanovenie § 47 ods. 2 Tr. zák., kde je zásada trikrát a dosť zakotvená nezasahuje do relevantných ústavných princípov vyplývajúcich z článku 1 ods. 1 a ďalších Ústavy SR do takej miery, že by bolo možné z toho vyvodit', že tresty ukladané podľa tohto ustanovenia Trestného zákona sú krutými a neľudskými, a že by toto ustanovenie Trestného zákona bolo v rozpore s Dohovorom o ľudských právach.

Zároveň je však potrebné uviesť, že súd je pri rozhodovaní, či použije toto ustanovenie Trestného zákona povinný dôsledne skúmať pomery páchatela a okolnosti súvisiace s jeho trestnou činnosťou tak, aby prípadne uložený trest odňatia slobody mal skutočne výnimočný charakter. Navyše ustanovenie § 47 ods. 2 Tr. zák. je obligatórne („súd uloží“ daný trest), teda nie „môže uložiť“, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Okolnosťami hodnými osobitného zreteľa sú napríklad trestný čin spáchaný pod vplyvom závislosti, z núdze a podobne. Obžalovaný však podľa znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie závislý nie je, a taktiež nebolo preukázané, že by trestné činy spáchal z núdze. Obžalovaný je niekoľkokrát súdne trestanou osobou, a to aj na prísne nepodmienečné tresty odňatia slobody, navyše sa opätovne dopustil dvoch zločinov a prečinu. Na svoje konanie nielenže nemá nadhľad, ale nie je voči nemu ani kritický, neľutoval ho a nevytvoril si ani žiadnu poľahčujúcu okolnosť. Je teda zrejmé, že tak vzhľadom na jeho doterajší život, osobnostné črty, vychádzajúc najmä zo znaleckých posudkov vypracovaných na osobu obžalovaného je jeho náprava mimoriadne sťažená, i keď z pohľadu znalca z odboru psychológie nie je vylúčená.

Aplikácia platných ustanovení Trestného zákona pri výmere trestu odňatia slobody teda nemôže byť v rozpore s individualizáciou trestu, pokiaľ súd prvého stupňa vzal do úvahy všetky zásady na ukladanie trestov uvedené v § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a tieto pri výmere trestu riadne aplikoval. Nemožno teda súhlasiť s argumentom obžalovaného, že je za to isté konanie potrestaný dvakrát, keď sa opakovane dopúšťa nových trestných činov, a tieto nové trestné činy sú spáchané po jeho predchádzajúcich odsúdeniach.

Taktiež k námietke retroaktivity zásady trikrát a dosť je potrebné poukázať na zákon č. 171/2003 Z. z. s účinnosťou odo dňa 01.09.2003, v ktorom je výslovne uvedené, že ustanovenie § 43 Tr.zák. / zásada trikrát a dosť/ sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov uvedených v § 43 pred dátumom 01.09.2003, ak táto osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 43 po 01.09.2003.

Obžalovaný bol dňa 14.04.1999 právoplatne odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a iné k úhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov, so zaradením do III. nápravno-výchovnej skupiny. Taktiež bol právoplatne odsúdený dňa 10.09.2009 na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov a 6 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. Tento trest vykonal dňa 01.09.2018. Oba trestné činy sú pritom uvedené v ustanovení vyššie uvedeného § 43 Tr. zák.

Aj zo záverov rozhodnutí Ústavného súdu SR, ktoré uviedol vo svojom odvolaní obžalovaný vyplývalo, že zákonodarcu zakotvením zásady „trikrát a dosť“ sledoval legitímny cieľ - ochranu spoločnosti pred závažnou trestnou činnosťou recidivistov, u ktorých v poradí tretie spáchanie trestného činu preukazuje ľahostajnosť k hodnotovému systému spoločnosti, čo odôvodňuje prísnejšiu represiu účelu trestu. Navyše ide o kvalifikovanú recidívu po predchádzajúcom dvojnásobnom odsúdení na nepodmienečné tresty odňatia slobody a následnom potrestaní, čo signalizuje, že výchovné pôsobenie predchádzajúcich trestov sa minulo účinkom. Ide teda o okolnosti plne odôvodňujúce zvýšenú mieru ochrany trestno - právnymi nástrojmi.

Zákonodarcu /ako to konštatoval Ústavný súd SR/ bol povinný vyvažovať medzi ohrozenými ústavnými právami, princípmi, hodnotami a právom páchatel'a nebyť potrestaný neľudským trestom. Tejto úlohy sa zhostil tak, že podmienil aplikáciu § 47 ods. 2 Tr. zák. taxatívne stanovenými trestnými činmi, ktoré už vo svojej podstate spôsobujú porušenie najvýznamnejších práv obetí a ústavných hodnôt vôbec. Na strane páchatel'a opätovne podmienil jeho potrestanie prísnejším trestom len vymedzenou recidívou, dostatočne pritom aproboval aj vhodnosť a dôvodnosť tohto represívneho opatrenia.

Uloženie trestu, ktorý zohľadňuje nebezpečnosť páchatel'a vyplývajúcu z jeho recidívneho správania, je otázkou súvisiacou s funkciou trestov, konkrétne s funkciou represívnu / trestná represia/, ktorá zabezpečuje ochranu spoločnosti pred trestnou činnosťou zabránením páchatel'ovi páchať ďalšie trestné činy jeho izoláciou vo výkone trestu odňatia slobody. Preto uloženie trestu podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. /nepochybne trestu prísneho/ za situácie kedy páchatel' spáchaním závažného trestného činu po predchádzajúcom dvojnásobnom potrestaní za takéto činy prejaví úplnú ľahostajnosť k hodnotovému spoločenskému systému, nenarušuje vo všeobecnosti predstavy o primeranosti trestania. Potreba preventívnej ochrany spoločnosti sa javí za takýchto okolností ako nevyhnutná. Judikatúra štrasburských orgánov ochrany práva považuje otázky trestania za otázky, ktoré sú zásadne v pôsobnosti zmluvných strán dohovoru, a čo sa týka odňatia trestov odňatia slobody a iných, predovšetkým v pôsobnosti vnútroštátnych súdov.

Ohľadne argumentov obžalovaného o možnostiach použitia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody je potrebné uviesť, že § 47 ods. 2 Tr. zák. umožňuje súdu uložiť trest odňatia slobody aj pod hranicu 25 rokov /najmenej však 20 rokov/, ktorý predpokladá stotožnenie okolností hodných osobitného zreteľa ako dôvodov na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby / § 39 Tr. zák./, a ktoré sa vyskytujú len výnimočne. Takáto síce všeobecná formulácia, keď navyše došlo novelou Tr. zák. k vypusteniu odkazu na § 39 ods. 1, ods.2 z § 47 ods.2 Tr. zák. dáva priestor na sudcovskú úvahu, aby v každom individuálnom prípade skúmal a zvažil všetky okolnosti prípadu a uložil páchatel'ovi primeraný trest, ako to už konštatoval Ústavný súd SR v rozhodnutí Pl.ÚS/6/09.

Ohľadom skutočnosti, že v inej trestnej veci obžalovaný podal návrh na obnovu konania odvolací súd uvádza, že pokiaľ o danej veci nebude právoplatné rozhodnutie, platí princíp záväznosti právoplatného rozhodnutia súdu.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov nepodmienečne je nevyhnutne potrebný na nápravu a prevýchovu obžalovaného, ktorá je mimoriadne sťažená a vzhľadom na jeho predchádzajúci život k nej neprispeli ani viaceré v minulosti mu súdmi za závažné trestné činy uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody.

Správne bol obžalovaný najmä s poukazom na znaleckými posudkami zistenú mieru jeho narušenia zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 4 Tr. zák. Vzhľadom k § 76 ods. 2 Tr. zák. správne súd prvého stupňa ukladal obžalovanému obligatórne aj ochranný dohľad, keďže obžalovanému bol už tri krát ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody. Súd prvého stupňa pritom správne zohľadnil aj osobu obžalovaného a znalecké posudky na jeho osobu, z ktorých jednoznačne vyplynulo, že sa od obžalovaného nedá očakávať, že povedie riadny život. Aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o uložení trestu prepadnutia veci, a povinnosť nahradiť poškodenému škodu spôsobenú trestným činom obžalovaného bolo v súlade so zákonom a zisteným skutkovým stavom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.